

Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Aprowizacji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieśniczej w Poznaniu

Rok II

5 stycznia 1946

Nr 1

W pierwszym roku pokoju

Rok ubiegły, pierwszy, choć niepełny, rok pokoju, był dla kół gospodarczych rokiem podjęcia na nowo działalności w nowej Polsce i w nowych warunkach gospodarczych.

Koszmar okupacji niemieckiej, niszczącej ludzi, warsztaty pracy i polskie życie gospodarcze, o ile ono nie mieściło się w ramach interesu okupanta, minął, powstała Polska nowa, krystalizowały się nowe formy ustroju gospodarczego Państwa, nowe warunki gospodarki prywatnej.

Nie tylko dotychczasowy ustrój rolny został gruntownie zmieniony, lecz również struktura życia przemysłowego. Państwo, jako takie, wystąpiło jako największy podmiot gospodarujący, przejmując na własność lub pod swój zarząd najważniejsze gałęzie produkcji górniczej i przemysłowej, a w dużej mierze i aparat rozdzielczy, w tym ostatnim zwłaszcza uprzywilejowując spółdzielczość. Mimo tych tak daleko idących przemian, dla gospodarki prywatnej pozostało jeszcze duże pole działalności i będzie zależało od sprawności prywatnych przedsiębiorstw i ich społecznego nastawienia ugruntowanie swej pozycji w nowym układzie stosunków, będzie zależała wielkość jej wkładu do gospodarstwa narodowego, dobrobytu społeczeństwa i siły Państwa.

Spróbujmy naszkicować bilans otwarcia przedsiębiorczości prywatnej w odniesieniu zwłaszcza do Wielkopolski.

Bez mała wszyscy kupcy i przemysłowcy z Wielkopolski zostali wysiedleni do „GG”, tracąc swoje warsztaty pracy, zmuszeni stwarzać sobie nowe warunki i podstawy życia. Różnie się im powodziło, przeważnie miernie. Ci, co robili pieniądze, należeli w każdym razie do rzadkości. Kto je nawet posiadał w gotówce, a nie w towarze lub mocnej walucie, to został pozbawiony ich wartości przez wprowadzenie nowej waluty i daleko idące ograniczenie wymiany. Do depozytów złożono stosunkowo niewielkie kwoty, a los tych depozytów do tej pory niewiadomy.

Tak więc, z nielicznymi wyjątkami, kupcy i przemysłowcy powrócili do Wielkopolski, w szczególności do Poznania, bez zasobów pieniężnych, a tu zastali swoje warsztaty pracy w większości mniej lub więcej

zniszczone lub pozbawione towaru, o ile wogóle pozostały w ich prywatnym posiadaniu. Kredytów na remont prawie nie było, na obrót wogóle nie. Jeżeli mimo to po upływie niedługiego czasu, handel zaczął się w szybkim tempie odradzać i rozwijać żywą działalność, a przemysł pozostawiony w rękach prywatnych, odbudowując pospiesznie, w miarę swych finansowych możliwości, swoje warsztaty pracy, tak szybko je uruchomił, to należy to zapisać na dobro prężności gospodarczej Wielkopolan, podobnie jak zaobserwowane w ostatnich miesiącach szybkie tempo odbudowy Poznania.

W Poznaniu samym handel prywatny miał pomyślny klimat odbudowy dzięki zdecydowanemu stanowisku obernego Wojewody poznańskiego, który wprost parł do podjęcia działalności handlu prywatnego jak najrychlej. Na „rovincji” we wielu powiatach, miejscowe władze administracyjne co najmniej nie ułatwiały rozwoju handlu prywatnego.

Ceny, tak bardzo odbiegające od cen „GG” nie tylko szybko się zrównały z tamtymi, ale, jeżeli chodzi o Poznań, to nawet je przekroczyły w niektórych artykułach.

Momentem, utrudniającym ożywienie życia gospodarczego były — poza wspomnianym brakiem kredytów na remont dla przemysłu a zwłaszcza handlu prywatnego — niedomagania w zakresie bezpieczeństwa zarówno w Poznaniu, jak i na prowincji. Stan obecny nie jest jeszcze w pełni zadawalający.

Samorząd gospodarczy, ograniczony do przemysłu i handlu prywatnego, wznowił swoje czynności już w połowie lutego. Przy pomocy samorządu gospodarczego i na jego terenie również zrzeszenia gospodarcze dość ryciełto podjęły na nowo swoją działalność.

Niskie płace przy wysokich cenach i niewystarczających przedziałach, nie stanowiły zachęty dla sił roboczych, mających łatwy i znacznie większy zarobek na innych polach (szaber, handel pokatny). Stąd brak przez dłuższy czas sił roboczych, zwłaszcza rzemieślników, tym większy, że równocześnie szeregiem roczników powołano do wojska, a wwięzieni na roboty oraz jeńcy wojenni długi czas nie powracali. Koniecz-

W niniejszym numerze:

W pierwszym roku pokoju — Stawki podatku obrotowego — Wykaz przedmiotów podlegających odliczeniu od dochodu — Kalendarzyk podatkowy — Zaopatrzenie przemysłu prywatnego w surowce, półfabrykaty i środki pomocnicze — Koncesjonowanie przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego — Obniżka cen zapalek.

W najbliższych numerach:

Znowelizowane przepisy ustawy o państwowym podatku dochodowym — Właściwe oznaczanie przedsiębiorstw — Pośrednictwo pracy.

Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel

ność uzupełniania niskich płac w rozmaity sposób stanowiła obciążenie produkcji, znajdujące też swój wyraz w cenach. Zwykły początkowo ruch cen w artykułach wolnego rynku miał swój odpowiednik w cenach komercyjnych, co w artykułach zasadniczych dla odbudowy, takich jak węgiel i cement, nie pozostawało bez wpływu na odbudowę jak i rozwój życia gospodarczego. Spadek cen wolnego handlu, jeśli chodzi o Poznań, był krótkotrwały. Na poziom cen wpływają niekorzystnie m. i. ograniczenia obrotu towarowego.

Trudna sytuacja transportowa, nie wykazująca do tej pory znaczniejszej poprawy, była i jest czynnikiem decydującym w rozwoju życia gospodarczego, w szczególności w cenach i zaopatrzeniu ludności. Trudności transportowe dały się dotkliwie odczuć zwłaszcza w zaopatrzeniu w węgiel przedsiębiorstw przemysłowych.

Czynnikiem hamującym inicjatywę prywatną była i jest nadal niepewność co do zakresu działalności gospodarczej pozostawionej prywatnej przedsiębiorczości, jak również zagadnienie majątków opuszczonych i porzuconych, zarówno nieruchomości jak i ruchomych. W obu dziedzinach brak jasnej sytuacji. Jeśli chodzi o pierwszą — to początkowo miano pozostawić w rękach prywatnych przemysł średni i drobny. Ostatnio zdecydowano, co poprzednio już przeważnie stosowano, że przemysł średni zostanie upaństwowiony, a prywatna przedsiębiorczość musi się zmieścić w ramach przemysłu drobnego, rzemiosła i handlu, który w dodatku posiada potężnego i mocno uprzywilejowanego konkurenta w spółdzielczości, nie mówiąc już o ograniczeniu zakresu jego działalności.

Na odcinku drugim, sytuacja podobna. Odebrane przez okupanta warsztaty pracy miały powrócić do swych właścicieli, i w tym kierunku szło początkowo sądownictwo, przyznając na podstawie dekretu o majątkach opuszczonych i porzuconych przedsiębiorstwa ich właścicielom wraz z pozostałym towarem i urządzeniami, o ile wartość ich nie przewyższała wartości towarów i urządzeń pozostawionych w przedsiębiorstwie. Nie trwał to długo. Sądy zgodnie z instrukcjami, zaczęły skąpiej reperywatywować przedsiębiorstwa, a zasada surogacji rzeczowej w odniesieniu do towaru i urządzeń przejętych z przedsiębiorstwem, została zakwestionowana.

Stawki podatku obrotowego

Nie ulega wątpliwości, iż przytłaczająca większość płatników podatku obrotowego zwłaszcza tych, którzy nie mogą pozwolić sobie na utrzymywanie, wyszkolonego w sprawach podatkowych, personelu, boryka się z trudnościami jeśli chodzi o określenie stawek podatku obrotowego, które to zagadnienie dla np. drobnych kupców i rzemieślników jest niejednokrotnie równoznaczne z prawdziwą dżunglą podatkową. Bo też obowiązująca nadal ustawa o podatku obrotowym z dnia 4 maja 1938 r. uzależnia zastosowanie takiej, czy innej stawki podatku od szeregu okoliczności, z których duża część zbiega się często w poszczególnych przedsiębiorstwach. Stąd też staraniem naszym będzie na tym miejscu ułatwić każdemu z podatników, odnalezienie właściwej dla niego grupy stawek podatkowych ze szczególnym uwzględnieniem grupy stawek dla przedsiębiorstw rzemieślniczych.

I. Grupy stawek podatkowych

Zastosowanie poszczególnych stawek podatku uzależnione jest od następujących okoliczności zasadniczych:

- rodzaju świadczenia będącego przedmiotem podatku,
- udowodnienia obrotów prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi,
- wysokości obrotu oraz
- zaktualizowania pojęć przerobu i czynności przygotowawczych.

Poszczególne grupy stawek podatku wraz z szczególnym ich uzasadnieniem przedstawiają się następująco:

A) Od obrotów osiągniętych:

- ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nieprzerobionych towarów z wyjątkiem sprzedaży w aptekach:

Mówiąc o przedsiębiorczości prywatnej nie sposób nie wspomnieć również o niepewności co do udziału tego czynnika w handlu zagranicznym. Obecnie — zdaje się — można już mieć nadzieję że przedsiębiorczość prywatna zostanie, choć z dalekoidącymi ograniczeniami, dopuszczona do handlu zagranicznego. Prężność prywatnego kupca może przyczynić się skutecznie do rozwoju naszego wywozu, niezbędnego przy naszej biedzie kapitałowej i bilansu płatniczego. Bez wywozu nie moglibyśmy importować nawet najpotrzebniejszych nam surowców i środków produkcji, nie mówiąc już o artykułach konsumcyjnych.

Mówiąc o biedzie kapitałowej, należy zauważyć, że jeżeli przedsiębiorczości prywatnej pozostawiamy znaczne pole działania, to rozwój jej nie jest możliwy bez odbudowy kapitałów, a to skolei nie jest możliwe przy zbyt wysokim obciążeniu podatkowym. W tym względzie wystarczy przypomnieć, że przy dochodzie ponad dwa miliony, co przy wysokim poziomie cen u nas nie będzie rzadkością — stawka podatkowa wynosi 97,50% z tym jeszcze dodatkiem, że jeżeli przedsiębiorca pozostaje w stanie bezzennym, to stawka podwyższa się o 20%, — czyli że już przy dochodzie 2 miliony i 10 tysięcy zł przedsiębiorca dopłaca do tego interesu około 342 tys. złotych.

Jeżeli do tego dodamy wprowadzone w dwu podatkach wsteczne działanie obciążeń, to możemy sobie wyobrazić dylemat powstający dla przedsiębiorcy.

Obciążenia socjalne również poważnie wzrosły choć w mniejszym stopniu.

Jak widzimy, bilans ten nie jest zbyt różowy, trudno jednakże oczekiwać i mieć pretensje do tego, żeby po takich zniszczeniach wojennych, po takich ubytkach w ludziach i takiej dezorganizacji na każdym polu, w jakich odradza się nasza gospodarka narodowa wszystko odrazu było dobrze. Miejmy przekonanie jednakże, że tak będzie, i to już w niedalekiej przyszłości. Stwierdzić należy z uznaniem dla przedsiębiorczości prywatnej, że trudności jej nie zrażają, że mimo nich rozwija się ona i należy mieć przekonanie, że przy ustabilizowaniu się jej warunków rozwoju wkład jej w budowę nowej naszej rzeczywistości gospodarczej, nie zawiedzie nawet śmiałych oczekiwań!

Dr. St. Waschko

- (obroty udow. prawidł. księgami handl.) — 1,25%
 - (obroty nieudow. prawidł. księgami handl.) — 1,7%
- ze sprzedaży lub wymiany nabytych towarów, przerebobionych przed dokonaniem sprzedaży lub wymiany:
 - (obroty udow. prawidł. księgami handl.) — 2,1%
 - (obroty nieudow. prawidł. księgami handl.) — 3%

Za przerób towarów nie uważa się czynności przygotowawczych, dokonywanych zgodnie z istniejącymi zwyczajami handlowymi, przed skutecznym sprzedaniem tych towarów w przedsiębiorstwach handlowych lub na zlecenie tych przedsiębiorstw w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych. Za takie czynności przygotowawcze należy uważać w szczególności:

- składanie (montowanie) przedmiotów — a więc np. składanie zegarków, sprowadzonych w częściach, polegające wyłącznie na ześrubowaniu i ustawieniu odpowiednich części zegarka na właściwym miejscu bez żadnych przeróbek w ten sposób, że rozsrubowanie zegarka jest zawsze możliwe (np. w celu sprawdzenia); składanie (montowanie) wlecznych piór z gotowych części, polegające na złożeniu gotowych części pióra (obsadki, stalówki, woreczka gumowego itp.) bez pomocy maszyn lub bardziej skomplikowanych narzędzi; składanie rowerów z części, sprowadzonych z fabryki pod warunkiem, iż składanie to dokonywane jest zwyczajnymi narzędziami bez specjalnych urządzeń mechanicznych lub warsztatów i bez żadnych zmian i uzupełnień poszczególnych części składowych (bez ich przeróbki lub obróbki), innymi słowy, takie składanie (montowanie) przedmiotów, które polega na złożeniu gotowych części bez użycia w tym celu urządzeń mechanicznych, maszyn lub bardziej skomplikowanych narzędzi oraz bez dokonania obróbki mecha-

- nicznej poszczególnych części (jak np. cięcie blachy, wyginanie, falcowanie, lutowanie itp.),
- b) przystosowanie do spożycia artykułów spożywczych bez zmiany ich istotnych własności i składników i bez dania innych materiałów — a więc np. pasteryzacja mleka tj. czynności, polegające na uniószkodliwieniu bakterii znajdujących się w mleku; palenie kawy, jeżeli dotyczy kawy bezpośrednio sprzedawanej przez przedsiębiorstwo.
 - c) sortowanie, suszenie, krajanie, mielenie, rozcieńczanie i t. p. czynności, konieczne dla właściwej dystrybucji towarów, a wykonywane bez użycia bardziej skomplikowanych urządzeń mechanicznych oraz bez stosowania mechanicznej siły napędowej — a więc np. sortowanie, suszenie, krajanie i mielenie ziół leczniczych; wyrąb zakupionej działki lodu; rozcieńczanie octu lub esencji octowej i rozlew do butelek.
 - d) pakowanie, rozlewanie, butelkowanie, lakowanie, składanie, zwijanie, znakowanie towarów itp. czynności, mające na celu racjonalne formy sprzedaży lub reklamy, chociażby przy czynnościach tych stosowano bardziej skomplikowane urządzenia oraz mechaniczną siłę napędową — a więc np. przepakowywanie kolorowej nitkowanej przędzy bawełnianej z paczek większych do mniejszych pudełek, przy czym obojętną jest okoliczność, czy przepakowywanie odbywa się w sposób prymitywniejszy, tj. wyłącznie przy pomocy drewnianych przyrządów do szpulowania, obsługiwanych ręcznie, czy też w sposób, zezwalający na pewną ekonomię kosztów, co zachodzi w przypadku przepakowywania przy pomocy tychże samych drewnianych przyrządów, obsługiwanych mechaniczną siłą napędową; tabletkowanie proszku chemicznego, jeśli jest to czynność wyłącznie mechaniczna, polegająca na nadaniu pewnego kształtu i określeniu dawki dla proszku chemicznego, przy czym skład chemiczny tabletek jest ten sam co i proszku w stanie luźnym, z wyjątkiem przypadków, gdy przy tabletkowaniu łączy się kilka różnych proszków chemicznych, wskutek czego powstaje zupełnie nowy produkt.
 - e) zdobienie kapeluszy, przygotowanie do sprzedaży gotowych ubiorów przez drobne poprawki i uzupełnienia, heblowanie i przerywanie desek, bejcowanie mebli i czyszczenie w nich drobnych poprawek i uzupełnień itp. czynności, mające na celu przystosowanie towaru do indywidualnych gustów i potrzeb kupujących lub dołączenie do niego gotowych części, jeżeli czynności te nie zmieniają istotnego przeznaczenia i wartości sprzedawanego przedmiotu oraz wykonane są przy pomocy pracy ręcznej — w szczególności np. skracanie, podłużanie, zwężanie, poprawianie i prasowanie oraz przyszywanie guzików, wykonywane w związku ze sprzedażą gotowych ubiorów,
 - f) pranie, czyszczenie, prasowanie, dekatyzowanie itp.

Nie będzie natomiast czynnością przygotowawczą wędzenie, marynowanie, opiekanie, smażenie, gatunkowanie, opakowywanie (pudełkowanie towaru) ryb i śledzi, wyrób wędlin z mięsa, wypiek pieczywa z mąki, prznicowanie ubrania przez krawca itp.; jeżeli tu już mowa o sprawach specjalnego zainteresowania dla przedsiębiorstw rzeźniczych, to należy podkreślić, iż najwięcej powszechnie wątpliwości nasuwa kwestia tzw. szlamowienia jelit i pęcherzy surowych. Otóż czyszczenie jelit i pęcherzy surowych, czyli tzw. szlamowanie, polegające na oczyszczeniu ich z łoju i nieprzetrawionych części pokarmu — należy uważać za przeób, natomiast suszenie i solenie jelit oraz suszenie pęcherzy, jako mające charakter czynności li tylko konserwacyjnych, należy uważać za czynność przygotowawczą; co zaś dotyczy ćwiartowania i sortowania mięsa, pochodzącego czy to z własnego uboju, czy też zakupionego u hurtowników, to czynności te nie mogą być uiozsamiane z przerabianiem mięsa na różne wyroby;

- 3. ze sprzedaży lub wymiany towarów zarówno przerobionych jak i nieprzerobionych przed sprzedażą lub wymianą w aptekach:
 - a) (obroty udowodn. prawidł. księgami handl.) — 3%
 - b) (obroty nieudowodn. prawidł. księgami handl.) — 3%
- 4. ze sprzedaży na giełdach zbożowo - towarowych ziemiopłodów, mąki, otrąb i makuchów: 0,3%

Przez sprzedaż dokonaną na giełdach zbożowo-towarowych należy rozumieć sprzedaż, odpowiadającą warunkom przewidzianym:

- a) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 23, poz. 209), zmienionym ustawą z dnia 18 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 163) oraz
 - b) w przepisach statutów i regulaminów transakcyjnych giełdowych — zatwierdzonych przez Ministra Przemysłu i Handlu dla poszczególnych giełd zbożowo-towarowych.
5. z wykonywania przedsiębiorstw wydawnictw książek drukowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej:
- a) (obroty udowodn. prawidł. księgami handl.) — 1,25%
 - b) (obroty nieudow. prawidł. księgami handl.) — 1,7%

Przez wykonywanie przedsiębiorstwa wydawnictw książek drukowanych rozumieć należy sprzedaż książek własnego nakładu, zarówno konsumentom jak i odsprzedawcom, oraz zamieszczanie w tych książkach ogłoszeń i reklam. Obojętne jest przy tym, czy przedsiębiorstwa wydawnictw książek drukują swoje książki we własnych zakładach graficznych, czy też z braku własnych, zlecają druk książek obcym zakładom graficznym. W obydwu bowiem przypadkach będą miały zastosowanie stawki w niezmienionej wysokości tj. 1,25% od obrotów, udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi a 1,7% od obrotów, nieudowodnionych takimi księgami.

B) Od obrotów osiągniętych:

ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych, wytworzonych przez podatnika na rachunek własny oraz z własnych materiałów:

- 1. jeżeli obroty te nie przewyższają zł 50.000,— w stosunku rocznym:
 - a) (obroty udowodn. prawidł. księgami handl.) — 1,5%
 - b) (obroty nieudow. prawidł. księgami handl.) — 1,5%
- 2. jeżeli obroty te przewyższają zł 50.000,— lecz nie przewyższają zł 100.000,— w stosunku rocznym:
 - a) (obroty udowodn. prawidł. księgami handl.) — 1,5%
 - b) (obroty nieudow. prawidł. księgami handl.) — 2,1%

Tutaj podkreślić należy ważny szczegół, a mianowicie, iż stawka 1,5% ma zastosowanie tylko w przypadku udowodnienia prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi całego obrotu ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych wytworzonych przez podatnika na rachunek własny i z własnych materiałów, jeżeli obrót ten przewyższa wprawdzie 50.000,— zł lecz nie przewyższa zł 100.000,— w stosunku rocznym,

- 3. jeżeli obroty przewyższają zł 100.000,— w stosunku rocznym:
 - a) (obroty udowodn. prawidł. księgami handl.) — 2,1%
 - b) (obroty nieudow. prawidł. księgami handl.) — 3%

Kwoty obrotu wyżej wymienione obejmują całkowity obrót jaki podatnik osiągnął w stosunku rocznym z tytułu świadczeń jednego rodzaju, wykonanych we wszystkich zakładach, przy pomocy których wykonywa te świadczenia.

C) Od obrotów osiągniętych:

- 1. z czynności kredytowych, z wyjątkiem zysku brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi, czyli obroty osiągnięte w postaci należnych procentów i innych wynagrodzeń za świadczenia kredytowe (np. prowizje komisowe):

- a) (obroty udowodn. prawidł. księgami handl.) — 1,8%
- b) (obroty nieudow. prawidł. księgami handl.) — 3%

- 2. w postaci zysku brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi: obowiązuje zawsze, bez względu na to, czy obroty będą czy też nie będą udowodnione prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi, stawka 3%

Nie wolno zapominać, iż powyższe stawki mają zastosowanie jedynie do obrotów z czynności kredytowych. Przez czynności kredytowe zaś należy w tej grupie rozumieć:

- a) czynności bankowe przedsiębiorstw bankowych w rozumieniu art. 24 i 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321),
- b) czynności innych osób fizycznych i prawnych, które mogłyby być czynnościami przedsiębiorstw bankowych w rozumieniu cytowanego pod a) rozporządzenia, przy czym

pobieranie procentów z tytułu czynności kredytowych stanowi obrót tylko wówczas, jeżeli ma miejsce w ramach zawodowego wykonywania tych czynności.

Na obrót z czynności kredytowych składa się:

- a) suma należnych procentów innych wynagrodzeń za świadczenia (np. prowizja, komisowe) oraz
- b) zysk brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi.

Za zysk brutto, osiągnięty z operacji obcymi walutami, dewizami oraz wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi, uważa się nadwyżkę pomiędzy ceną, uzyskaną przy sprzedaży, a ceną nabycia, bądź też — gdy nabycie nastąpiło w ubiegłych okresach operacyjnych, a podatnik nie może udowodnić ceny nabycia sprzedanych walorów — ich wartością, wykazaną w bilansie otwarcia danego okresu operacyjnego. Nadwyżkę powyższą należy pomniejszyć o sumę strat, poniesionych przy sprzedaży walut obcych, dewiz i wszelkiego rodzaju papierów wartościowych w roku podatkowym, obliczoną według zasad analogicznych. Wpływy z kuponów od wszelkiego rodzaju papierów wartościowych wchodzi zawsze w skład drugiego rodzaju obrotu z czynności kredytowych (v. lit. b) i podlegają opodatkowaniu bez względu na to, czy papiery wartościowe traktowane są jako lokata kapitału, czy też jako towar, oraz niezależnie od tego, czy wysokość procentów może być zgóry obliczona (np. przy obligacjach, listach zastawnych), czy też ich wysokość zależy od wyników gospodarczych przedsiębiorstwa, a więc w następstwie od wysokości jego dochodu (np. akcje).

Podkreślić należy, iż z obrotu osiąganego z czynności kredytowych, nie mogą być potrącone wszelkiego rodzaju koszty, związane z wykonywaniem świadczeń w zakresie tychże operacji kredytowych, a w szczególności koszty rezydenta weksli.

Z drugiej strony nie wlicza się do obrotu podatkowego kwot pobranych od klientów na pokrycie wydatków w książeczki czekowe, koszty protestu, kurtaż, asekurację, porto, depesze itp. po należyтым udowodnieniu, iż kwoty te stanowią tylko zwrot faktycznie poniesionych wydatków w następstwie klientów. W przypadku, gdy kwoty pobrane przy takiej transakcji przekraczają wydatki, faktycznie poniesione, podlegają one w całości opodatkowaniu.

Uwaga: Jeżeli obrót przedsiębiorstw bankowych osiągnięty jest ze świadczeń innego rodzaju, niż czynności kredytowe w rozumieniu wyżej określonym, np. z tytułu komisowej sprzedaży towarów, wówczas stosować należy stawki właściwe dla obrotu z tytułu tego właśnie rodzaju świadczeń na zasadach, podanych w pozostałych grupach stawek podatkowych.

D) Z obrotów osiągniętych:

z wynagrodzenia za przerób lub wytworzenie wyrobów bądź półwyrobów z cudzych materiałów:

1. jeżeli obroty te nie przewyższają zł 15.000,— w stosunku rocznym — 1,5%
2. jeżeli obroty te przewyższają zł 15.000,— w stosunku rocznym: 3%

i to od obrotów zarówno udowodnionych, jak i nieudowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi.

Uznaniu za obrót, podlegający powyższej grupie stawek nie stoi na przeszkodzie okoliczność, iż przetwórca lub wytwórca dodaje własne materiały pomocnicze do materiałów zasadniczych, dostarczonych przez zamawiającego a będących przedmiotem przerobu lub służących do wytworzenia wyrobów bądź półwyrobów.

Krajowy przedsiębiorca, który przerabia lub wytwarza wyroby lub półwyroby z materiałów należących do firmy zagranicznej i na zlecenie firmy zagranicznej, dostarcza na jej rachunek krajowym odbiorcom przerobione lub wytworzone wyroby bądź półwyroby, opłaca podatek:

1. od wynagrodzenia za przerób lub wytworzenie wyrobów bądź półwyrobów oraz
2. od pełnego obrotu, osiągniętego ze sprzedaży tych wyrobów bądź półwyrobów, przy której działał w charakterze komisanta bądź agenta, posiadającego towary w konsygnacji.

W omawianej grupie obrotów należy szczególną uwagę poświęcić obrotom w młynach. Otóż obrotem w młynach jest:

- a) przy przemiale gospodarczym — otrzymane wynagrodzenie bądź to w pieniądzu, bądź to w naturze (tzw. miarka) za przemiał;

- b) przy przemiale handlowym — zapłata za świadczenia rzeczy, tj. za sprzedaż lub wymianę produktów przemiału.

Przemiał jest gospodarczym, gdy przedsiębiorca z przyjętego do przemiału zboża zatrzymuje część zboża tytułem wynagrodzenia a właściciel pozostałej ilości zboża otrzymuje wszystkie produkty, jakie powstały z przemiału. Nie stoi na przeszkodzie przyjęciu za obrót wynagrodzenia za przemiał, fakt wydania od razu przez przedsiębiorcę z posiadanych zapasów produktu gotowego, jeżeli zapasy te pochodzą z wynagrodzenia za przemiał dokonany poprzednio dla innych osób oraz jeżeli wydawany z posiadanych zapasów produkt gotowy jest tego samego gatunku i znajduje się w tym samym stosunku, w jakim by je otrzymał klient po przemieleniu zboża własnego w sposób przez niego żądany.

W razie niedotrzymania choćby jednego z warunków, wymienionych wyżej, ma miejsce przemiał handlowy.

Zapłata uzyskana ze sprzedaży produktów otrzymanych z przemiału zboża, pochodzącego z wynagrodzenia za przemiał (miarka), jest obrotem, podlegającym opodatkowaniu jako przemiał handlowy.

Przy przemiale gospodarczym mają zastosowanie stawki podatkowe podane w niniejszej grupie (D) a więc — 1,5%, jeżeli obroty nie przewyższają zł 15.000,— w stosunku rocznym i 3%, jeżeli obroty przewyższają 15.000,— zł w stosunku rocznym.

Przy przemiale zał handlowym mają zastosowanie stawki podatkowe podane powyżej w grupie B. a więc — 1,5%, 1,5% oraz 2,1% od obrotów udowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi a 1,5%, 2,1% oraz 3% od obrotów nieudowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi.

E) Od obrotów osiągniętych:

z wynagrodzeń za ekspedycję, maklerstwo żeglugowe oraz przewóz osób i rzeczy: — 2,6%

i to zarówno od obrotów udowodnionych jak i nieudowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi.

F) Od obrotów osiągniętych:

z prowizji i innych wynagrodzeń za czynności komisju: 6%

Za czynności komisowej sprzedaży należy uważać — podejmowanie się sprzedaży rzeczy ruchomych (towarów itp.) lub papierów wartościowych w imieniu własnym a na rachunek innej osoby (komitenta).

Za obrót przy czynnościach komisowej sprzedaży uważać należy sumę należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi, jeżeli komisant:

- a) działa na rachunek osób, opłacających podatek obrotowy z tytułu sprzedaży towarów, będących przedmiotem komisju,

- b) prowadzi prawidłowe księgi handlowe i udowodni stosunek komisju umową pisemną lub korespondencyjną,

- c) nie otrzymuje dla siebie, niezależnie od umówionego wynagrodzenia komisowego lub zamiast wynagrodzenia, różnicy między ceną istotnie osiągniętą przy sprzedaży, a ceną ustaloną w umowie na rzecz komitenta.

Niespełnienie przy komisowej sprzedaży chociażby jednego z tych trzech warunków, jak również dokonanie czynności komisowej innego rodzaju, a w szczególności komisowego zakupu, pociąga za sobą opodatkowanie całkowitej zapłaty, jaka przypadłaby komisantowi, gdyby dokonał tej czynności na rachunek własny.

Uwaga: Mimo, że transakcje licznych przedsiębiorstw powszechnie firmowanych jako „K o m i s” mogą odpowiadać warunkom transakcji komisowych stosownie do postanowień kodeksu handlowego, to jednak z uwagi na wyszczególnione wyżej warunki komisowej sprzedaży w rozumieniu ustawy o podatku obrotowym podlegają w większości przypadków podatkowi obrotowemu od pełnego obrotu towarowego.

G) Z obrotów osiągniętych:

z prowizji i innych wynagrodzeń za czynności agenta — 6%

i to zarówno od obrotów udowodnionych jak i nieudowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi.

Pojęcie i zakres umowy agencji należy oceniać na podstawie przepisów kodeksu handlowego (art. 568 — 580).

Jeżeli jednakże agent posiada sprzedawane towary w konsygnacji i równocześnie działa w imieniu i na rachunek osób nieopłacających podatku obrotowego od wykonania umów sprzedaży, przy których pośredniczy — za obrót uważa się całkowitą sumę zapłaty, jaka przypadłaby agentowi,

gdyby działał we własnym imieniu i na własny rachunek przy sprzedaży powyższych towarów.

H) Od obrotów osiągniętych:

z prowizji i innych wynagrodzeń za pośrednictwo, nie mające cech umowy agencyjnej: — 6%

i to zarówno od obrotów udowodnionych jak i nieudowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi.

Przy pośrednictwie innego rodzaju, niż wynikające z umowy agencyjnej, a mającym charakter zawodowy, za obrót uważa się wynagrodzenia, należne pośrednikowi za jego usługi. Przez pośrednictwo rozumieć należy wszelkie czynności, w wyniku których nastęrcza się osobom trzecim sposobność do zawarcia między nimi jakiegokolwiek umowy, albo pośredniczy się przy jej zawarciu.

II. Stawki dla przedsiębiorstw rzemieślniczych

Stawki podatkowe dla przedsiębiorstw rzemieślniczych podzielimy na następujące grupy:

A) Z obrotów osiągniętych:

ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych, wytworzonych przez rzemieślnika na rachunek własny: np. sprzedaż pieczywa, wędlin, ubrania, obuwia itp., wytworzonych z własnych materiałów:

	udowodn. prawidł. ks. handl.	nieudowodn. prawidł. ks. handl.
a) do 50.000,— zł w stos. rocznym	1,5%	1,5%
b) ponad 50.000,— zł do 100.000,— zł w stosunku rocznym (Stawka 1,5% ma zastosowanie tylko w przypadku udowodnienia prawidłowymi księgami handlowymi całego obrotu)	1,5%	2,1%
c) ponad 1.000.000,— zł rocznie	2,1%	3%

B) Z obrotów osiągniętych:

z wynagrodzenia za przerób lub wytworzenie wyrobów bądź półwyrobów z cudzych materiałów: np. wynagrodzenie za wypiek chleba z dostarczonej mąki, uszycie ubrania z dostarczonego materiału itp.:

	udowodn. prawidł. ks. handl.	nieudowodn. prawidł. ks. handl.
a) do 15.000,— zł w stos. rocznym	1,5%	1,5%
b) ponad 15.000,— zł w stos. rocz.	3%	3%

C) Z obrotów osiągniętych:

za świadczenia usług o charakterze rękodzielniczym:

	udowodn. prawidł. ks. handl.	nieudowodn. prawidł. ks. handl.
a) do 50.000,— zł w stos. rocznym	1,5%	1,5%
b) ponad 50.000,— zł do 100.000,— zł w stosunku rocznym	1,5%	2,1%
c) ponad 100.000,— zł w stos. rocz.	3%	3%

Za usługi o charakterze rękodzielniczym należy uważać usługi wykonywane w ramach rzemiosła w rozumieniu art.

142 prawa przemysłowego, a nie polegające na przetwarzaniu lub wytwarzaniu wyrobów bądź półwyrobów — np. usługi fryzjerów, fotografów, malarzy, mularzy, pozłotników, kominarzy, szklarzy, zdunów oraz wszelkiego rodzaju naprawy np. obuwia, cdzieży itp.

Przerób lub wytworzenie wyrobów bądź półwyrobów zachodzi wówczas, gdy w wyniku tych czynności zmienia się istota danego przedmiotu, czyli — według poglądów, panujących w obrocie handlowym — powstało nowe dobro gospodarcze (inny przedmiot zbytu w obrocie handlowym) Tak więc wytworzeniem lub przerobem będzie:

- a) wyrób wędlin z mięsa,
- b) wypiek pieczywa z mąki,
- c) przeniebowanie ubrania przez krawca itp.

Nie jest natomiast wytworzeniem lub przerobem:

- d) zelowanie obuwia przez szewca,
- e) prasowanie ubrania przez krawca,
- f) pranie bielizny przez pralnię itp.

W przykładach podanych wyżej pod a), b) i c) będą miały zastosowanie stawki, wymienione w grupie A. — jeżeli przedmioty te wytworzono z własnych materiałów, a wymienione w grupie B. — jeżeli przedmioty te wytworzono lub przerobiono z cudzych (dostarczonych przez klientów) materiałów.

W przykładach natomiast przytoczonych wyżej pod d), e) i f), mamy do czynienia z usługą, a nie wytworzeniem lub przeróbką — zastosowanie będą przeto miały stawki podatkowe, wymienione w grupie C.

W praktyce zdarzać się będzie niejednokrotnie, iż obrót rzemieślnika może podlegać trzem (a nawet większej ilości) różnorodnym stawkom podatkowym. Np. obrót szewca — nie prowadzącego prawidłowych ksiąg handlowych — w miesiącu grudniu wynosił:

- 1. ze sprzedaży obuwia, wytworzonego z własnych materiałów zł 8.000,— stawka — 2,1%
- 2. z wynagrodzenia za wytworzenie obuwia z materiałów, dostarczonych przez klienta zł 2.000,— stawka — 3%
- 3. za naprawę obuwia zł 4.000,— stawka — 1,5%
- 4. ze sprzedaży skóry zł 3.000,— stawka — 1,7%

Jeżeli świadczenie usług połączone jest ze świadczeniem nabytych lub wytworzonych w tym celu towarów, obrót osiągnięty z tego tytułu podlega stawce właściwej dla obrotu za świadczenie usług (np. blacharz wykonuje reperacje z zakupionego przezeń materiału).

Obrót ze sprzedaży w ramach przedsiębiorstwa rzemieślniczego, w stanie nieprzerobionym surowców, materiałów i innych rzeczy, podlega stawkom, które przedstawiiliśmy w rozdziale I grupa A. pkt. 1 naszego opracowania (1,25% od obrotów udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi lub 1,7% od obrotów nieudowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi).

Wreszcie obrót ze sprzedaży w ramach przedsiębiorstwa rzemieślniczego odpadków i innych rzeczy, powstałych w wyniku produkcji, jakkolwiek nie będących jej celem, podlega stawkom, podanym w rozdziale I, grupa B. naszego opracowania.

Mgr. Zygmunt Mielcarzewicz

Wykaz przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza pięciu lat

Drukujemy ciąg dalszy wykazu przedmiotów, które może płatnik potrącić jednorazowo od dochodu:

- 36. Bębny rozdzielcze z napędem pasowym do kamieni,
- 37. Chłodnice dla kwasów i gazów żrących żeliwne, ołowiane, kamionkowe,
- 38. Deflegmatory w rafineriach olejów i tłuszczów,
- 39. Desintegratory,
- 40. Desintegratory do mycia gazów na mokre w gazowniach,
- 41. Dźwigi budowlane i montażowe (przenośne lub przeźwżne),
- 42. Elektrofiltry Cotrela w hutnictwie cynku,
- 43. Elektroobrabiarki jako to: elektrowiertarki, elektro-szlifierki, elektropiły, elektromłotki itd. do węgla, drzewa, metali itp.,
- 44. Filtry wszelkie (ssące, azbestowe, do kurzu itd.),
- 45. Folusze we włókiennictwie,
- 46. Froterki elektryczne,
- 47. Grzejniki elektryczne i piecyki, przenośne,

- 48. Kadzie z rurami i mieszadłami mechanicznymi do rozpuszczania garbnika,
- 49. Kołowrotki linowe i łańcuchowe elektryczne, powietrzne i ręczne pod ziemią,
- 50. Kopiarki filmów,
- 51. Korkownice,
- 52. Kotły krackowe w rafineriach nafty,
- 53. Krystalizatory żelazne i drewniane wyłożone ołowiem,
- 54. Kufy farbiarskie, kadzie do karbonozowania „Jigiery” we włókiennictwie,
- 55. Kuźnie polowe,
- 56. Łamacze węgla i koksu,
- 57. Maszynki do czyszczenia rur i kotłów,
- 58. Maszynki do wiązania worków,
- 59. Maszyny żniwne, kosiarki, żniwiarki, wiązaki oraz kopcarki do ziemniaków,
- 60. Maszynki do wyciągania korków,

(Ciąg dalszy nastąpi)

Jakie podatki płatne są w styczniu ?

W miesiącu styczniu 1946 r. płatne są następujące podatki:

1. do dnia 7 stycznia 1946 r.:

Podatek od wynagrodzeń.

2. Do dnia 25 stycznia 1946 r.:

Zaliczki miesięczne na podatek obrotowy, przypadające do uiszczenia od obrotów, dokonanych w miesiącu styczniu 1945 r. oraz zaliczki miesięczne na państwowy podatek dochodowy, przypadający do uiszczenia od dochodów, osiągniętych w miesiącu grudniu 1945 r.

3. *Natychmiast:*

Podatki, których termin płatności już upłynął w ubiegłych miesiącach. Kwoty, przypadające do uiszczenia powinni płatnicy sami obliczyć i wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego. Podatki nieuiszczone w terminach ustawowych stają się zaległościami, które zostaną przymusowo ściągnięte wraz z przypadającymi odsetkami i kosztami egzekucyjnymi.

Mgr. Z. M.

Zaopatrzenie przemysłu prywatnego w surowce, półfabrykaty i środki pomocnicze

Problem zaopatrzenia przemysłu w surowce i środki pomocnicze jest jednym z najtrudniejszych zagadnień doby powojennej. To też władze centralne zwracały w swej pracy nad odbudową i uruchomieniem przemysłu od samego początku główną uwagę na to zagadnienie. Wobec ogromnego wyniszczenia kraju przez działania wojenne i ogołocenie go przez okupanta przede wszystkim z surowców potrzebnych przemysłowi przetwórczemu, uchwytne dla władz zapasy surowców jak i ilości produkowane przez uruchomiony przemysł były tak nikłe, że musiały być zużyte do produkcji na pokrycie najpilniejszych potrzeb kraju a zatem były kierowane do przemysłu państwowego lub stojącego pod zarządem państwowym jak i tych przedsiębiorstw przemysłu prywatnego, które wykonywały pilne zamówienia państwowe według ściśle określonego planu hierarchii potrzeb.

Inne gałęzie przemysłu a w tej liczbie również przemysł prywatny musiał być w tej akcji odsunięty na plan dalszy.

Chcąc zapewnić również przemysłowi prywatnemu jak najkorzystniejsze warunki pracy, Ministerstwo Przemysłu w okólniku nr 142, który został omówiony w „Tygodniku Gospodarczym” nr 2 w artykule o organizacji przemysłu prywatnego, zleciło Izbowi Przemysłowo-Handlowemu m. i. współdziałać w zaopatrzeniu przemysłu prywatnego w surowce i środki pomocnicze w ścisłym współdziałaniu z Depart. Przemysł. Spółdz., Prywatnego i Rzemiosł w Ministerstwie Przemysłu.

Otąd Departament ten zwracał się kilkakrotnie do Izby Przemysłowo-Handlowej o przedłożenie zapotrzebowania przemysłu prywatnego na surowce itd., celem uwzględnienia go w ogólnym planie produkcji i importu surowców, półfabrykatów itd. oraz racjonalnego ich podziału.

Izba ze swej strony zwracała się do przemysłu prywatnego o zgłaszanie zapotrzebowania i planu produkcji i przekazywała globalne sumy właściwym czynnikom. Ze względu na krótkie terminy w jakich zgłoszenia musiały nastąpić, Izba Przemysłowo-Handlowa nie mogła zbierać danych drogą indywidualnej ankiety, lecz musiała wezwania do przemysłu prywatnego kierować zasadniczo za pośrednictwem komunikatów prasowych.

Niestety akcja zbierania materiałów za pośrednictwem komunikatów prasowych dała nikłe wyniki; tylko najruchliwsze przedsiębiorstwa reagowały na takie wezwanie. W konsekwencji zaopatrzenie wielu przedsiębiorstw prywatnych w surowce będzie bardzo utrudnione.

Na wezwanie Ministerstwa Przemysłu, Izba Przemysłowo-Handlowa wysyła na podstawie już posiadanych ma-

teriałów nowe zapotrzebowanie przemysłu prywatnego na surowce na I kwartał 1946 r. Oczywiście i to zestawienie z podanych już przyczyn jest również niekompletne.

Chcąc jednak władzom centralnym a szczególnie Ministerstwu Przemysłu dostarczyć jaknajdokładniejszych danych jak również zapewnić przemysłowi prywatnemu jak najsprawniejszą dostawę potrzebnych do produkcji materiałów, Izba wzywa ponownie przemysł prywatny do zgłoszenia swego zapotrzebowania na I kwartał 1946 r. i to na surowce, półfabrykaty i środki pomocnicze jak węgiel, koks i materiały pędne, tak krajowe jak i zagraniczne.

Na podstawie nowych danych Izba będzie zabiegała w Ministerstwie Przemysłu jak i Zjednoczeniach Przemysłowych oraz państw. centralach sprzedaży o powiększenie kwot przydziału dla przemysłu prywatnego.

Pozatem materiały zebrane umożliwią Izbie udzielenie Ministerstwu Przemysłu w przyszłości dokładniejszych informacji na zapytania, co leży wybitnie w interesie przem. prywatnego.

Według żądań Ministerstwa Przemysłu zapotrzebowania poszczególnych zakładów mają być należycie umotywowane wysokością planowanej produkcji i zaznaczeniem, czy sprzedaż wytworzonych produktów odbywa się po cenach stałych, czy też komercyjnych.

Wnioski o przydział surowców itd. po cenach sztywnych winny być dodatkowo uzasadnione, a mianowicie należy podać:

- a) z kim i jakiej treści umowę zawarła firma na dostawę swoich wyrobów po cenach reglamentowanych (ew. należy dołączyć odpis umowy),
- b) obliczenie ilościowe potrzebnego przydziału w stosunku do zamierzonej produkcji objętej umową.

Uzasadnienie zapotrzebowań wysłanych do odpowiednich central i zjednoczeń musi Izba Przemysłowo-Handlowa przedstawić Departamentowi Przemysłu Miejscowego (Wydział Produkcji) w Ministerstwie Przemysłu. Na uzasadnienie zapotrzebowań należy zwrócić szczególną uwagę, albowiem od tegoż uzasadnienia uzależniony będzie przydział, w ramach którego przeprowadzi się ścisłą selekcję zgłoszonych zapotrzebowań.

Dyrektor Departamentu Przemysłu Miejscowego zaznacza w swoim zarządzeniu, że w przypadku nieotrzymania odpowiedzi na zgłoszone zapotrzebowanie w ciągu 3-ch tygodni, należy ponaglić odpowiednią centralę, a w braku odpowiedzi zwrócić się z reklamacją do Departamentu.

Ponaglenia winny firmy kierować do Izby, która ze swej strony skieruje je do właściwych instancji.

Wiadomości różne i komunikaty:

Koncesjonowanie przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego

W Dzienniku Ustaw z dnia 17. XII. 45 Nr 57 ukazał się dekret o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego. Z treści dekretu wynika, że przemysł gastronomiczny wolno prowadzić po uzyskaniu koncesji. Za przemysł gastronomiczny dekret uważa w szczególności: restauracje, bary, bufety, pasztecziarnie, kawiarnie, cukiernie, winiarnie, stołówki i jadłodajnie. Dalsze rozporządzenie Min. Apr. i Handlu określa warunki udzielania koncesji oraz te władze, które będą kompetentne do udzielania koncesji.

Od chwili ukazania się wspomnianego rozporządzenia, osoby prowadzące dotychczas przedsiębiorstwo przemysłu

gastronomicznego, będą musiały w ciągu 2 miesięcy wystąpić do właściwej władzy o udzielenie koncesji.

Do zagadnienia tego powrócimy z chwilą ukazania się rozp. wykonawczego Ministra Apropowizacji i Handlu.

Obniżka cen zapalek.

Jak już powszechnie wiadomo, zarządzona została (w związku z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów) z dniem 1 grudnia 1945 r. obniżka ceny zapalek i to do maksymalnej wysokości 1,— zł za pudełko. Obniżka ta znajduje swe uzasadnienie w tym, że Monopol Zapalczany posiada w tej chwili w zapasie tyle zapalek, że zdolny jest nasycić w zupełności rynek.

Z uwagi na to, że zapałki są produktem pierwszej potrzeby i w żadnym razie nie mogą być obiektem spekulacji, Rząd przedsięwziął równocześnie środki zapobiegawcze, by z góry uniemożliwić elementom spekulacyjnym wykorzystanie sytuacji dla dogodnej własnej koniunktury.

Tak więc wydane zostały rygorystyczne zarządzenia, zmierzające do bezwzględnego wytepienia jakichkolwiek tendencji spekulacyjnych, by zarządzona przez Rząd obniżka ceny nie stała się fikcją. Dlatego też wszystkie punkty sprzedaży detalicznej, hurtowej i półhurtowej obowiązane są stosować się ściśle do obowiązującej ceny i muszą stale posiadać w zapasie odpowiednią ilość zapałek. Wszelkie uchycienia w tym kierunku liczyć się muszą z poniesieniem najsurowszych konsekwencji.

Rozprowadzenie zapałek w terenie powierzone zostało Związkowi Gospodarczemu Spółdzielni R. P. „Społem”, który odpowiada za utrzymanie zarządzonej obniżki ceny zapałek.

Mgr. Z. M.

Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu prosi wszystkich przedstawicieli handlowych z terenu Izby, którzy w okresie przedwojennym posiadali przedstawicielstwa firm francuskich lub reprezentowali firmy krajowe na Francję, o natychmiastowe zgłoszenie się w Izbie przemysłowo-handlowej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31 (pokój 8).

W wypadku zgłoszenia pisemnego należy podać branżę, jaką przedstawiciel reprezentował oraz szczegółowy wykaz reprezentowanych firm.

Izba prosi o traktowanie sprawy jako bardzo pilnej.

Ulgi podatkowe dla spółdzielni

Na zasadzie postanowień art. 213 ordynacji podatkowej Ministerstwo Skarbu umorzyło spółdzielniom, działającym na podstawie ustawy o spółdzielniach, a należącym w rozumieniu tejże ustawy do związków rewizyjnych: 50%-towy dodatek wojenny do państwowego podatku dochodowego, przypadającego od dochodów, osiągniętych w roku 1945.

Kwoty, już uiszczone przez spółdzielnie tytułem 50%-wego dodatku do państwowego podatku dochodowego od dochodów, osiągniętych w r. 1945 potrącone będą dopiero w roku 1946 z wymiaru podatku dochodowego za okres 1945.

Jeżeli wymiar podatku dochodowego — w związku z niepokrywaniem się w poszczególnych spółdzielniach roku gospodarczego z rokiem kalendarzowym — obejmować będzie również i czasokres, za który 50%-towy dodatek wojenny nie został umorzony, wówczas kwota należnego, a umorzonego przez Ministerstwo Skarbu dodatku, obliczona będzie proporcjonalnie do ilości miesięcy i potrącona z wymiaru podatku.

Mgr. Z. M.

Podatek od spadków i darowizn — ustalenie wartości majątku.

Obowiązujące przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn nie przewidują norm dla ustalenia wartości przedmiotów majątkowych dla wymiaru podatku od spadków i darowizn. Z przepisów tych natomiast wynika, że w razie trudności, zachodzących w oszacowaniu tych majątków przez władze skarbowe, a zwłaszcza w przypadkach wątpliwości co do trafności szacunku, podanego przez stronę, wartość ta ma być ustalona w oparciu o opinię zaprzysiężonych biegłych.

Zdając sobie w całej pełni sprawę z trudności, na jakie w tym zakresie napotykały władze skarbowe nie widzimy jednak do czasu ustabilizowania się cen w obrotach prywatnych, możliwości wskazania innego sposobu ustalania wartości przedmiotów majątkowych dla wymiaru podatku od spadków i darowizn.

Podkreślić jedynie można, iż nic nie stoi na przeszkodzie, aby przy ustalaniu omawianych szacunków władze skarbowe i rzeczoznawcy posługiwali się posiłkowo normami dla ustalenia wartości nieruchomości ziemskich, zawartymi w dekreście Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 13 z r. 1945), jak również wszelkimi innymi cenami i normami urzędowymi, przyjętymi w niektórych gałęziach przemysłu i rolnictwa przez zakłady ubezpieczeniowe itp.

Mgr. Z. M.

Przejęcie wszystkich towarów ponemieckich przez Państwową Centralę Handlową.

Minister Aprowizacji i Handlu zarządzeniem z dn. 6. X. 45 polecił przejęcie wszystkich towarów ponemieckich od wydziałów aprowizacji i handlu i od T. Z. P. przez Państwową Centralę Handlową. Pewne towary wydzielił Minister do dyspozycji Ministerstwa. Poniżej tekst zarządzenia z dnia 6. X. 45 (Dz. U. Min. Aprowizacji z 10. X. 45 Nr. 12):

1. Z przejętych towarów przez Państwową Centralę Handlową od wydziałów aprowizacji i handlu urzędów wojewódzkich i od Tymczasowego Zarządu Państwowego, należy wydzielić do dyspozycji Ministerstwa — Departament Rozdzielnictwa Artykułów Przemysłowych, cały zapas:

- cukru, kawy prawdziwej, soli,
- mydła, proszków do prania, bielidła, zapałek, nafty, węgla, papieru,
- wszelkiego rodzaju naczyń kuchennych (emaliowanych, aluminiowych, żelaznych itp.), wyrobów gospodarstwa domowego ze szkła, porcelany, fajansów, nakryć stołowych,
- spirytusu i wódki,
- manufaktury, obuwia, skóry, śniegowców, kaloszy, pończoch, skarpet,
- maszyn i narzędzi rolniczych, podków, haceli, obręczy do kół, okuć do wozów, uprzęży, łańcuchów i innych artykułów, nadających się na premie rolne,
- szczonek wszelkiego rodzaju, sienników, worków, ścierek itp.

2. Towary wymienione w punkcie 1a do g, mogą być sprzedawane jedynie za uprzednim zezwoleniem Ministerstwa po cenach sztywnych (ściokrotna cena z r. 1939 plus 20% tytułem kosztów handlowych, plus udowodnione koszty przewozów).

3. Wszelkie inne towary, niewymienione w punkcie 1a do g podlegają sprzedaży przez P. C. H. po cenach komercyjnych. Należy jednakże mieć na uwadze, aby towary, których produkcja nie jest jeszcze dostatecznie rozwinięta, zachować dla potrzeb miejscowego przemysłu, rzemiosła, potrzeb urzędowych itp.

Przy sprzedaży tego rodzaju towarów pierwszeństwo przysługuje Zjednoczeniom Branżowym, Centralnym Zarzodom Przemysłów itd.

4. Odpisy rewanżów przejmowanych towarów, wymienionych w pkt. 1a do g należy niezwłocznie przesłać do Ministerstwa Aprowizacji i Handlu, Departament Rozdzielnictwa Artykułów Przemysłowych.

5. P. C. H. tytułem kosztów handlowych zatrzymuje 20% ceny sprzedaży oraz udowodnione koszty przewozu — resztę zaś wpłaca do 15 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły na konto Tymczasowego Zarządu Państwowego.

6. Wszelkie dotychczas wydane zarządzenia, niezgodne z niniejszym w kwestii dysponowania towarami ponemieckimi — uchyla się.

Zamiast życzeń...

Zamiast życzeń świątecznych i Noworocznych oraz zamiast podziękowań za nadesłane życzenia Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu za pośrednictwem naszej Redakcji złożyła kwotę 1500,— zł na cele pomocy dla młodzieży studiującej, a dyrektor Izby Dr Stanisław Waschko na ten sam cel 300,— zł.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel.: 78-62, 23-65, 23-66

Głoszenia przyjmuje „PAR” Polska
Agencja Reklamy Fr. Krajna —
Spadkobiercy Poznań, ul. Fr. Rataj-
czaka 7 — Tel. 30-80 i oddz. Kraków
Rynek Gł. 46 — Tel. 503-66

Administracja: Księgarnia Wilak Po-
znań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
Konto P. K. O. — V-4085
Cena numeru 10,— zł, prenumerata
kwartalnie 100,— zł

Ogłoszenia w prasie
oraz **reklamę**

w tramwajach — na słupach — w kinach — w radio
przeprowadza sumiennie i fachowo
PAR Polska Agencja Reklamy, FR. KRAJNA
POZNAN, ulica Fr. Hutejczaka 7
I ODDZIAŁY: w Brakowie, Rynek Główny 46
w Bydgoszczy, ulica Wileńska 14, m. 4

**Księgi inwentarzowe
z amortyzacją na 10 lat**
poleca

księgowosc
przebitkowa

„Perfecta”

Centrala: Poznań, ul. Kantaka 8/9 — Telefon 26-80

Krzeseła
taborety
stoły biurowe
i inne

poleca

Fabryka Mebli

ANTONI TABAKA

Swarzędz pow. Poznań

„Farmachemia”

Poznań, ul. Libelta 11
Telefon nr 26-02

Wykonuje wszelkie analizy
techniczno - chemiczne
związane z potrzebami
przemysłu i handlu

St. Zieliński i S-ka

Poznań, ul. Mylna 16/18
Telefon 34-27

Wytwórnia
części
rowerowych

Państw. Wytwórnia Mięsa Nr 8

Poznań, ul. Dąbrowskiego nr 129
telefon nr 74-42

poleca swoje
pierwszorzędnej
jakości wyroby

Stelówkom i konsumom robotniczym
poleca swoje doskonale konserwy
mięsne i mięsno-jarzynowe